

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermánn Nándor könyv- és könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Meghosszabbított ülések.

Zombor, 1897. július 15.

Még mindig tart az obstrukció s úgy látszik, az ellenzék vakmerően még tovább is akarja folytatni.

Világos, hogy ez így nem maradhat. Elvégre az ok nélküli obstrukció miatt felzudul a közvélemény s parlamentünk beteges állapotát orvosolni kívánja.

A felzudulás jogos. Hisz nem azért van együtt a parlament, hogy heteken, hónapokon keresztül semmit se dolgozzék, hanem csak üres beszédekkel traktálja az országot.

Valószínűnek tartjuk, hogy a dolgok jelenlegi abnormális helyzetében a parlamenti ülések idejének meghosszabbítása elkerülhetetlen. Mi szükségesnek is tartjuk.

És ha az ülések idejének meghosszabbítása bekövetkezik, senki sem állíthatja, hogy ez a többség erőszakoskodása. Kivételes állapotnak sem nevezhető, minthogy a magyar parlamentárizmus története egész sereg példát mutat föl reá, a nélkül, hogy akárcsak obstrukcióval is lett volna okozati viszonyban.

Őszintén szólva, eddigelé is mód nélkül csudálkoztunk a kormány s a többség határtalan türelmén, hogy a rendes, egészséges parlamenti működés korlátait messze túllépő vita veszélytelen, megrázkódástalan lefolyásának ezt a természetesen, szokásszerűen kínálózó módját, eszközt makacsul vonakodott hatályba helyezni.

A meghosszabbított ülések megadják a módot és lehetőséget az ellenzéknek, hogy tetszés szerint kibeszélhesse magát a nélkül, hogy ezen fölösleges szótétkozásból magának a parlament munkásságának tartós megakasztása származzék.

Am ha nem az alapos, komoly vita a cél, hanem a többségnek a kisebbség erőszakossága által elérendő terrorizálása, akkor ez a meghosz-

szabbított ülések képének rögtönös gyökeres átalakulásából nyomban fölismerszik.

Az emberi szervezet minden bajának, kóros eltávozásának a gyógyításhoz vezető, első alapfeltétele a helyes diagnózis.

Ha egyszer tisztában vagyunk vele, hogy tényleg, bizonyíthatólag obstrukciós célu és jellegű a ma még eltagadott, lappangó láz, meg kell keresni s egy kis jóakarattal meg is lehet találni ennek a veszélyes betegségnek orvosságát még a mai tulságosan rugalmas házszabályok keretében is.

Az ellenzékre, főleg annak komoly szedátus férfaira most következnek a nehéz megpróbáltatás.

Választaniok kell a között, akarnak-e tovább közremunkálni a parlament igazi feladatainak megvalósításában s e végből objektive, a törvényes és szokásos formák közt gyakorolni ellenőrzési hivatásukat, vagy pedig öntudatlan, tehetetlen játékszereűl dobják magukat az egyes szüklátkörüi, okvetetlenkedő fenegyerekek jogosulatlan, fékezhetetlen hiúságának?

Ezen elhatározástól függ a parlamentárizmus további sorsalakulása.

Ismételjük, ez a mód és eszköz abszolúte mentes bárminemű erőszakossági jellegtől. Számos alkalommal folyamodott hozzá a magyar képviselőház nagyobb kiterjedésű budget-viták normális lefolytatása végett.

Ma sincs, nem lehet egyéb célja, minthogy a ház a saját elhatározása alapján nyújtson alkalmat a legmesszebb menő parlamentáris vita végbemenetelére.

Ha ez az eszköz nem mutatkoznék célravezetőnek, akkor lesz ideje a nagyobb elhatározásoknak.

Az egészséges, normális parlamentárizmusnak világszerte elfogadott, párkülömbőség nélkül respektált alapelve a többségi elv.

A ki s a mely párt ezen szent és sérthet-

etlen principiumot akarja megdönteni, az magát a parlamenti rendszert támadja, veszélyezteti.

A kisebbségi terrorizmusnak ezen vakmerősége ellen, a legfőbb közérdek, a parlamenti rendszer védelmében minden legális eszköz jó és igazolt. Igazolt a magasabb közérdek által.

Kívánatos, hogy ezt az általános igazságot s azt a mellékes körülményt, hogy érvényesítésére a magyar törvényhozás órási többsége rendelkezik erővel és elszánt akarattal: vegye komolyan fontolóra az a kisebbség, mely gyermekeken dacos viselkedésével, félős, hogy káprázatos sietséggel eljásza, jórészt már eljásztotta a jogot a komoly parlamenti tényezőkép való számbavételre.

Országos nemzeti szövetség.

Ki tagadná, hogy közviszonyaink ziláltak? Társadalmunk beteg, megöli a közönyt. Munkásaink hazafias józanságát megméltelyezi a nemzetközi szocializmus; és nemzeti egységünk ellen tör a nemzetiségi agitátorok aknamunkája.

Lehet-e közönyöseknél maradnunk, midőn látjuk, hogy az egykor oly lelkes magyar társadalom szétfoszlik és darabokra szakad, hogy nyomában ellenségeink rögtön reávevessék magokat a haza testére? Lehet-e közönyöseknél maradni nekünk, midőn a magyarnál nagyobb nemzetek sem látják feleslegesnek a társadalom folytonos ébrentartására egyesületeket, ligákat alakítani? Midőn látjuk azt, hogy a nálunk jóval kisebb Romániában mily eredményeket volt képes elérni a román liga, a hatalmas, nagy Németországban a Schulverein, Oroszországban a panszláv egyesület, Szerbiában a Matica stb., stb., a melyek mind-mind az illető nemzetek társadalmának verhetetlen és le nem nyűgözhető polgári hadserege?

És a midőn mindezeket szemléljük, lehet-e közönyöseknél maradnunk a magyar ligával, az „Országos nemzeti szövetség”-gel szemben, melynek hatalmas és nagy nemzeti feladatokat képező céljait

A „BÁCSKA” tárcája.

Bohemiából.

Kik ott fönn éltek cifra palotában
Henyén, nagy úri módra: gazdagok,
A kiknek napja foly örökvidáman
S ruhákonon briliánt, gyémánt ragyog:
Mit éreztek, ha egy-egy méla dallal
A költő lantja fájón felzokog
És zeng nyomorról, kínról, telve jajjal...
Mit éreztek ti vidám asszonyok?

Ti ott fürdöttök a jólét tavában,
Mi itt tengünk a nyomor szárazán
Vérezve, küzdve, fázva mindahányan,
Álmoknak élve szentül, igazán!
Az életen, mint nyugvó oceanon
A míg naszádtok gondtalan halad:
Nekünk az élet kínos földi járom
S görnyed, lapul váliunk a súly alatt.

... Heverve selymes pamlogon, ha véltlen
Egy-egy dalunkat olvassátok el:
Tudjátok-é, hogy addig szomjan, étlen
Küzdünk az élet szenvedésivel?
S ha úgy: a részvét hangja szívetekben
Színes fény s pompa közt felcsendül-e?
Vagy szájalom, könyör talál helyet benn?
Segélyre gondoltok? — vagy semmire?...

Ha künn az erdő árnyas rejtekében
Lágy dalba kezd az árva fűlmile
És dala zeng... búvösen, csodaszépen:
Egész erdő együtt zokog vele!

Vagy ha a nyári felhők fenn az égen
— E sápadt arcú rongyos dalnokok —
Dörögve zengik énekük sötétén:
Az ég is esőkönnyeket zuhog!

S harmatja is van minden kis virágnak
S harmat ne égne annyi szép szemem?
A köny legszebb gyémántja a világnak,
Mert lent a szív bányájában terem!
— Áldozzatok ti is hát könyet értünk
Pajkos, mosolygó, vidám asszonyok!
Olyan siralmas, gyászos a mi éltünk,
Örömnapp ránk csak nagy ritkán ragyog.

... S ha meghalunk, — óh féltünk a haláltól,
Habár az élet fityinget sem ér! —
A kórházból kivisznek messze, távol,
A hol nincs lakbér és örök az éj.
S ott alszunk, élvezvén a sir nyugalmát...
A férgek, hernyók, békák és kigyók
Mint más álmát: miénket nem zavarják,
Hisz nem lesz rajtunk mit harapniok.

De hallga csak! Haragszó? Kit temetnek?
— Megint ében halt egy bohó gyerek.
Bolondja volt a rithmusnak, rimeknek,
Pedig ilyesmi nem kell senkinek.
... Megyek; végső útjára elkisérem;
Bocsánat érte vidám asszonyok,
Hiszen testvérem volt a szenvedésben...
Ti addig, — ah igen, mulassatok!

Keményfi.

KÉT TANULMÁNYUT.

II.

Fiene, Velence, Triest és Zágráb.

(Folytatás.)

A helyreállított dogei hatalom egyik legméltóbb viselője Angelo Participazio volt, ki Velencét megerősíté s a longobardok támadása ellen sikeresen megvédte. Participazio béke idején is jeles férfiak bizonyult, a szétszórt szigeteket egyesítette, hogy ezáltal a nép együtartozásának és érdekközösségének határozottabb alapot adjon; ezért Kialtot a mintegy 60 szomszédos szigettel hidak által kötötte össze s az egész szigetváros neve ezután a közös Venetia volt, az ősök által egykor lakott Venetia tartomány emlékére. A egyesítés által Velence sokat nyert s gyorsan kezdett emelkedni a dicsőség és a hatalom útján. Külsőleg, az építkezés terén ez időben kezdett a város emelkedni. Olivetto szigeten, a mai Szent-Márk téren, a doge új székesegyházat s a kormányfő részére palotát építtetett.

Angelo Participazio utódjának, fia Giustiniano uralmát egy azon idők erkölcsére jellemző világot vető és Velence történetében korszakot alkotó esemény tette nevezetessé és ez szent Márk evangélista holttestének áthozatala Alexandriából. Szt Márk, ki Velence patrónusává vált, fontosabb szerepet játszik a város történetében, mint bármely híres férfi. A vallási kegyelet a csodákat művelő szent földi maradványait a hazafiság örökké lángoló eszméjével hozta összekötésbe. Szent Márkra hivatkozott esküjében a lagunák lakója s minden dolgot az ő nevének említésével kezdte meg és fejezte be; hazafisága, hűsége, fogadalma a szentben és a vele összekapcsolt eszmében nyilvánult. Szent Márk nevét hangoztatta a velencei a csaták viharában is. Annaira bizott szentjében és elmaradhatlan segítségben, hogy hitében sosem ingott meg, s szerencsében és balsorsban egyaránt hű maradt hozzá. A mi az olaszoknak általában a „Madonna”, az volt a velenceinek szent Márk. Szent Márk holttestének feltalálását és Alexandriából való elhozatalát egy régi krónika ekként mondja el:

örömmel és lelkesedéssel kell nemcsak üdvözölni, hanem felkarolni és támogatni is minden magyar embernek.

Nagyon találóan mondotta Péchy Tamás, ez az ideális gondolkozású államférfi, a Nemzeti Szövetség múlt évi közgyűlésén: „A Nemzeti Szövetség nem szorosán vett kulturegyesület, nem is akar azoknak versenytársa lenni. De meg ha az lenne is, ámbar inkább azoknak munkálkodását van hivatva teljesen eredményessé tenni, akkor is lelkesedéssel kellene e szövetséget felkarolni és hatalmassá tenni minden magyar embernek, hisz bármilyen versenyéből is nem az egyesületek valamelyike, hanem a haza kerül ki győztesen.”

A Nemzeti Szövetség nem foglalkozik politikával, s kitűzött céljait tisztán társadalmi uton akarja keresztül vinni és hogy feladatai egyuttal nemzeti feladatok is, bizonyítja az, hogy vezetőségében még politikai életünk kitűnőségei és vezérei is pártkülönbőség nélkül helyet foglalnak. Péchy, Teleky, Jókai, Bartha, Chorin, Szapáry Gyula, Apponyi is érvényesítik tudásukat és tapasztalataikat a Szövetség társadalmi, munkásügyi és nemzetiségi osztályaiban.

A társadalmi osztály a hazafias érzés ébren tartásáról és a fajszertet növeléséről gondoskodik, s nem téveszti szem elől az aránytalan gyermekhalandóság fontos kérdését sem. A munkásügyi osztály vezetésénél az az uralkodó felfogás, hogy a munkásoknak sokban jogos kívánságai kielégítést nyerjenek, ám másrészt a munkaadók zaklatását és indokolatlan megterhelését sem téveszti szem elől.

A nemzetiségi osztály, míg egyrészt külföldre szakadt honfitársainkat igyekszik a hazának megtartani és segíyezni, addig másrészt a nemzetiségi igazgatók munkáját ellensúlyozza, s az egyenlenség helyett a kölcsönös bizalmat igyekszik felbreszteni és megerősíteni. A sajtóosztály végül a külföld nagyobb lapjaival tart fenn összeköttetést, hogy hazai viszonyainkról azokat az igazsághoz híven tájékoztassa.

És a Nemzeti Szövetség e hatalmas munkák végrehajtására kíván-e talán tagjaitól valami nagyobb pénzátáldozatot? Nem. Nem pedig azért, mert egész helyesen abból indul ki, hogy alig számbavehető anyagi áldozattal (rendes tagsági díj 50 kr egy évre) a társadalom legszélsőbb rétegeit is képes lesz megnyerni nagy nemzeti érdeket képező feladatainak.

Ezt a nagyfontosságú célt az O. N. Sz. különösebben a decentralizáció útján, t. i. a vidéki szövetségek szervezésével tartja elérhetőnek. Az alapszabályok szerint ugyanis mindenütt, a hol nagy községben 50 és kis községben 20 tagja van a szövetségnek — vidéki szövetség alakulhat, mely szerves egészet képez a központtal. E vidéki

szövetségek értesítései által a központ mindig tájékoztatva lehet az egész ország társadalmi, munkásügyi és nemzetiségi viszonyairól, úgy hogy valamely baj megátlására mindig idejekorán léphet közbe, vagy utmutatást nyújthat az illetékes tényezőknek az orvoslás módjaira.

A vidéki szövetség megalakítása rendkívül meg van könnyítve, mert hisz minden városban van olyan önzetlen lelkes hazafi, a ki vesz magának ennyi fáradságot, hogy felir a központhoz (VII. Akácfu. 32.) s bejelenti azokat a férfiakat, a kik hajlandók a szervező-bizottságot megalakítani. A központ szívesen küld gyűjtő-ívet, mely a szervező bizottsági tagok közt szétosztván, a megalakuláshoz szükséges tagok rövidesen összegyűjthetők. Elnököt saját hatáskörükben választanak s az alakuláson a központ is képviselteti magát. — Ily vidéki szövetségek alakultak eddig Aradon, Szerencsen, Brassóban és külföldön Bécsben. A most folyó lázas szervezkedés következtében öszre már 9—10 vidéki szövetség megalakulása van bejelentve.

Ime ez vázlatosan az Országos Nemzeti Szövetség célja és működési tere, melyet minden hazafi csakis magasztosnak, lélekemelőnek és a hazára nézve üdvösnek tarthat. Évtizedek szomorú tapasztalatai voltak szükségesek ahhoz, hogy ily nagy arányú liga megalakuljon s eredményes működésébe bizalmat helyezünk, mert hazánk legjobbjai álltak élére.

A nemzeti közszellem ujjá születését és megerősödését, a fajszertet hatalmas megnövekedését s a már türethetlenné vált társadalmi ellentétek elsímitását és kiegyenlítését reméljük és várjuk mi az Országos Nemzeti Szövetségtől.

Katona Béla.

Bácsvármegye jubileuma.

II.

Piaikovics család. P. János határőrvidéki tisz (1741.), P. Fülöp, Antal, József, György, Károly és Döme matheovicsi földesurak (1779.), P. Antal alispán (1777. és 1790.), P. Simon főadószedő, P. Antal aladószedő (1791.), P. Benedek és Döme esküdt (1791.), P. Benedek insurgens kapitány (1797.), P. Fülöp insurgens hadnagy (1897.), P. Simon főpénztárnok (1797.), P. Benedek esküdt (1797.), P. Dániel, Péter és József esküdt (1801.), P. Döme biztos (1801.), P. Benedek alszolgabíró (1801.), P. István insurgens hadnagy (1809.), P. Benedek aljegyző (1809.), P. Dániel esküdt, P. József táblabíró (1809.), P. Benedek alszolgabíró (1811.), P. Áron esküdt, P. Döme biztos (1811.), P. Dániel alszolgabíró (1825.), P. Kozma biztos (1825.), P. Dániel főszolgabíró (1828.), ugyanő (1832.) táblabíró, P. Ágoston főszolgabíró (1842.), ugyanő

főjegyző (1845.), P. Mihály főügyész (1845.), P. János biztos (1847.), P. Ágoston alispán (1849.) stb.

Rudics család. R. Kristóf és Tamás határőrségi tisztek (1755.), R. Máté, Antal és János almási földesurak (1780.), R. Antal insurgens kapitány (1797.), R. Máté országgyűlési követ (1802.), R. József aljegyző (1825.), R. Dániel főszolgabíró (1825.), ugyanő országgyűlési követ, R. Máté esküdt (1825.), R. Dániel táblabíró (1832.), R. Máté ugyanekkor alszolgabíró, R. Móríc táblabíró (1832.), R. József másodalispán és országgyűlési követ (1832—1836.), főispáni helytartó (1837—1841.), főispán (1841—1848.), R. Máté főszolgabíró (1834.), R. Dániel másodalispán (1838—1841.) stb.

Szucsics család. Sz. Lukács határőrségi tisz (1690), Sz. Illés, Jakab, György és Lukács ugyanazok (1714—1743.), Sz. András megyei főjegyző (1772.), Sz. Boldizsár insurgens főhadnagy (1797.), Sz. József főügyész (1797—1811.), Sz. István insurgens kapitány (1809.), Sz. István esküdt, Miksa adószedő, János táblabíró (1809.), Sz. János és József pacseri földesurak (1810.), Sz. Márk adószedő (1811.), Sz. Pál táblabíró, Sz. István ugyanaz (1811.), Sz. József másodalispán (1819—1825.), országgyűlési követ (1825.), Sz. Károly alügyész (1825.), Sz. Miksa adószedő (1825.), Sz. Ödön aljegyző (1828.), Sz. Károly főügyész (1832—1838.), utóbb septemvir, Sz. Ödön táblabíró (1842—1847.) stb.

(Folyt. köv.)

Dudás Gyula.

Beiktatási ünnepély.

O-Szivac, 1897. július 12.

Lélekemelő ünnepélynek volt színhelye vasárnap, e hó 11-én községünk. E napon iktatták be ft. Rakita Lászlót, a helybeli kath. plébánia újonnan kinevezett plébánosát. Napokig tartó előkészület előzte meg e nagy napot, különösen nagyban fáradozott a megyeszerte nagy tiszteletben álló Heinicz család, melynek fennvezett plébános igen közeli rokona, hogy rokonuknak a beiktatási ünnepélyét minél fényesebbé, minél impozánssabbá tegye. A fáradsághoz méltón is folyt le az ünnepély. Már kora reggel mozsarak durrogása hirdette a nagy nap megvirradását. A délelőtt folyamán nagyszámban érkeztek meg a vendégek, köztük Eigl József futtuki apát-plébános, kinél plébánosunk káplánkodott, a járást Tarczay Dezső főszolgabíró képviselte. Pontban 10 órakor indult el a plébániáról a menet zenekísérettel a szemben fekvő templomba, melyet ezalatt igen nagy számu publikum, községünk intelligenciájának színe-java megtöltött, hogy az istentiszteletnek hallgatója, a beiktatásnak szemtanúja legyen.

Eigl József apátplébános igen szép beszéd kíséretében — miközben a kinevezési okiratot felolvastatta — iktatta be volt káplánját, kérve, hogy hivatalát fogadalmához képest híven töltse be, egyuttal könyörögve a Mindenhatóhoz, hogy ez új szolgálójának az imáját hallgassa meg. Követte ezt az új plébánosnak beiktatási

ezen lakatlan szigetek egyikén fognak pihenni. Elképzelhető, hogy ezen több százados jövedőnek varatlan beteljesülésekor mily rajongó mámorban uszott Velence lakossága.

Isteni védelmet, égi oltalmat látott abban a nép. Szent szolozsmákkal és buzgó imákkal halálkodtak a hajó csodás megmeneküléseért. Védzentjüké avatták szent Márkot s hamvait kegyeleles, fényes szertartással fogadták. A köztársaság méltóságai meztelen lábakkal léptek közelébe s ideiglenesen a doge külön kápolnában helyezték el. A két kalmárt gazdag ajándékokkal és a legnagyobb tisztelet nyilvánulásával halmozták el s mindenütt diadallal fogadván őket.

A doge nemsokára rá elhalálozván, jelentékeny összeget hagyományozott egy díszes székesegyház építésére, a mely méltó legyen a szent hamvak befogadására.

A IX. század végén Velence már azon hatalmi magaslaton állott, a honnan már külföldi birtok után is nézhetett. Folyton növekedő kereskedelme mérhetlen kincset juttatott birtokába s az eleinte csak halászat és sófőzéssel foglalkozó nép igényei napról-napra növekedtek. Úgyes politikája által a görög császárságban biztos alapot vetett kereskedelmének s ez annál inkább sikerülhetett neki, mert ekkor versenytárs nélkül állott: Genua ugyanis élet-halál harcot vívott akkor az arabok ellen, Amalfi és Pisa pedig még csak gyermekkorát élte. A város fekvése, lakóinak józan ösztöne és alkotmánya olyan volt, hogy számára a fensőség századokra biztosítva volt. Előnyös kereskedelmi politikája árúinak mindenütt piacot teremtett. Hajói a keleten és nyugaton egyaránt fordultak meg s a kettő kereskedelmét közvetítette. Csupán a narentai kalózok gátolták még akkor szabad forgalmában.

(Folyt. köv.)

Novákovits Izidor.

(Krisztus urunk születése után) 835-ben János örmény császár Alexandriában fényes palotát építtetvén magának, elrendelte, hogy a birodalmában található legremekesebb márványokat szedjék össze bárholonnan is s használják fel fejedelmi lakása fényének emelésére.

A legritkább és a ledrágább márványoszlopok Alexandriában a szent Márkrol nevezett templomban diszelegtek, melynek kincseit két szent férfi Teodor és Stauratius őrizték.

A császár emberei szentségtelen kiméletlenséggel, kényők és kedvők szerint fosztogatták a templom építészeti műkincseit s becses zsákmányként már remek oszlopokat készülték halomra dönteni s elburcolni, midőn az ott kikötött két velencei kalmár Buono és Rustico mesterek, ájtatosságukat végezendők, a vesélyezettett Isten házába tértek be. Melyen megilletődtek a szent férfiak megindító bánata felett, kiké az fájt legjobban, hogy a megrabolt templom immár nem lesz többé méltó a szent hamvakhoz, melyeket befogadott.

De csakhamar feleszmélve, a kalmárok kapva kaptak a papok bánatán s hazájuk nevében fényes ígéretekkel igyekeztek őket rábírní, hogy a szent holttestet nekik átengedjék, hogy azt Velencébe szállíthassák. Az egyiknek, az idősebb tisztes férfinak köztársaságuk nevében megígérték, hogy Aquilea patriarkája lesz s hogy mindketten legmesszebb menő tisztetségben fognak részesülni.

A szent férfiak egyetlen ellenvetése az volt, hogy szentségtörés bűnét főlnek elkövetni, hogyba a szent hamvak nyugalmát megbolygatni engedik. A közben azonban, hogy a lelkes kalmárok íbletett hűvel ostromolták kérelmükkel az egyre szilárdan ellenálló papokat, megérkeztek a bitetlen császár szolgálai s nevetve a szent férfiak kétségbeesett jajveszékésén, hozzáláttak a romboló, szentségtelen munkához. Felháborodásunkban a szegény papok nem állhattak többé ellent a kalmárok szorgos kérelmének, beleegyeztek az elszállításba.

Mindazonáltal igen lényegesnek jelezték azt, hogy a nép, mely rajongó imádatlal csüng a szent hamvakon, melynek számtalan csodát és jótéteményt vélt köszönhetni, meg ne tudja kegyeletük drága kincsének eltű-

nését; azért az éj árnyában a papok óvatosan szent Márk helyébe szent Claudius testét csempeszték a templomba, melyért a nép kevesebbé rajongott. Ezzel azonban még csak részben oldották meg a kényes és nehéz feladatot; a fő és legveszedelmesebb része az volt, hogy észrevétlenül utassák a szent porait a velencei hajóra.

Ugyanis minden, a mit a városból idegen hajóra szállítottak, szigorú vizsgálat alá vétetett, azért cselhez kellett folyamodniok, hogy a mohamedánok vizsgáló szemét a szent szállítmány elkerültesse. A gyakorlati észjárás kalmárok a jámbor papok nem csekély méltatlankodására sajátságos, de elvégre is egyedül célhoz vezető cselhez folyamodtak, melyhez utóbb jobb hiányában a papok is kénytelenek voltak hozzájárulni.

A szent hamvakat hosszú kosár aljában helyezték el, gondosan körülvtették fűvel, föléje deszkát tettek s arra friss sertésbust raktak, minek pusztá szemléletétől is megborzad s szinte elkarhozni vél minden igazhítt mohamedán.

Igy vitték a velencei kalmárok hajóslegényei a kosarat a tengerparthoz, hol a császár ellenőrző közegeinek a hivatalos vizsgálatot megejtienők kellett volna; de megpillantván a kosár tartalmát, heves szitkozódás és átkozódással annak a hajóra leendő haladéktalan gyors elszállítását rendelték el.

A mint szent Márk teste a hajón volt, megszabadították a tisztátlan kényes teherből s nyomban felvonván a vitorlákat, hazájukba utaztak. De alig értek beljebb a tengerre, borzalmas vihar keletkezett, erősen vesélyeztetve a hajónak a szent tengerrel való elsllyedését, midőn egyszerre Buono mesternek a sötét felhők között megjelent szent Márk szelleme s megjelölte az irányt, hogy merre tartson, nehogy a közelben lévő víz alatti szikla-zátonyon elpusztuljanak. E csodás látvány megmentette a hajót és a szent testet.

Velence vidékén már századokkal azelőtt az a monda volt elterjedve a nép között, hogy szent Márknak egykor, mikor az aquileai szigettengeren hajózott, megnyilatkozott az Ég, megjövendölvén neki, hogy hamvai

Mellék

beszéde, melye német, de külszónoki képességet illeti, az igen ecsetelte, hogy tása: az istent kiosztása, hivall szegénynek kíván egybe. Ur szentélyében végén álláspont szemben, s itt tüzte ki programot, hogy saját szövegében (idézem-e) „bőve a szegény orszáki ily szép béke lesz s nem

Egy óras a családtagok papjai, községi O-Szivac község tekintélyesebb. Az első ft. Császa György pénzügyminiszter képviselőjére. A egy ó-szivaci egyében, hogy község falai tudom — t. olva menetet e szék amikor a mi társapáiktól elszávonultak, ahol „örökös” bírja plébános ur a Nem, ilyet természetesen a csora, mely a virradtig eltartó

Is

A zombori állom 1896—97-ik tan

Előttünk f év iskolai értes a lefolyt iskolai unies; ugy halozt ezért minél szük Elég kár, mert dekes részét ké

Az értesít Az igazgat hitoktatókkal, 23 tagja van. zenét, szerb nyelv közlül dr. Major dalmi működés.

Az év elej elején 336 tanuló lásra nézve volt ev., 10 evang. 235 magyar, 30 volt. Az I. oszt. 71, a IV-be 38, a VIII-ba 20 tan

Minden tan szesen 14, jó er 175 tanuló; egy tárgybol 24 tan

Ide iktatja jeles eredmény Mihály és Paskó szám Sándor, Praygyik Floris kár III. oszt., Gyula és Strass VII. oszt.

A tanuló volt. Egy tanuló avagy rossz mag

Érettségi belire 26 an boes tott, 9 tanuló res utasított.

Személy testparancnok J segédtsizt kísere városunkba érkez helybeli cs. és k Ujvidékre utazott. volt szállva.

Kinevezés szabadkai járásbí bíróvá nevezte ki

beszéde, melyet magyarul és németül adott elő. Ugy a német, de különösen a magyar nyelven előadott nagy szónoki képességről tesz tanúságot. Ami pedig a tartalmát illeti, az igen meglepő volt; nagyon szép szavakban esztelte, hogy neki, mint Isten szolgájának mi a hivatása: az istentisztelet pontos megtartása, a szentségek hivének tanácsadója akar lenni, ajtaja nyitva áll szegénynek, gazdagnak egyaránt, s mindezt nem kíván egyebet, hogy hallgassák meg, látogassanak el az Ur szentélyébe s ajándékozzák meg bizalmukkal. Beszéde végén álláspontját precizírozta a többi felekezetekkel szemben, s itt mint jó keresztény a keresztényi szeretetet tüzte ki programjául. — *Ugy is legyen plébános ur, hogy saját szavaival éljek (nem tudom, hogy szóról-szóra idézem-e) „Békére van szüksége a községnek, a megyének, a szegény országnak.“ Egyébként aki így tud beszélni, aki így szép elveket hirdet, annak községében biztosan béké lesz s nem fog lábra kapni ferde helytelen irány.*

Egy órákor nagy bankett volt; hivatalosak voltak a családtagokon kívül számos idegen, mint a környék papjai, községünk orvosai, jegyzői, papjai, gyógyszerésze, O-Szivac község képviselőtestülete és a kath. hitközség tekintélyesebb tagjai. Felköszöntökben sem volt hiány. Az első ft. Rakita László mondotta öccsellenciája Császka György kalocsai érsekre és dr. Lukács László pénzügyminiszterre, a kincstár mint kegyurnak jelenlegi képviselőjére. Az ebéd késő estig elhúzódott, amikor is egy ó-szivaci embernek oly gondolat fogamzott meg agyában, hogy ő Szivaccon olyasmint arangál, amit a község falai még nem láttak t. i. fátylasmenetet. Nem tudom — t. olvasóim — hogy tartottak-e valahol hasonló menetet e szép országban a Kárpátoktól az Adriáig, amikor a mi fátylavivőkünk uj-szivaci trombitásainknak ósapáiktól elsajátított marsa mellett a paróchia udvarába vonultak, ahol is Teuchmann Jakab O-Szivac község „örökös“ birája kivágta a nagy szót, hogy: „Ejlen unser plébános ur a Rakita László!“

Nem, illet még nem élvezett földi balandó, kivéve természetesen a szivaciakat. Hátra volt még a jó vacsora, mely Jancsi cigány zenéje mellett kiválóan ki-virradt eltartott.

Iskolai értesítők.

A zombori állami főgimnázium XXV-ik évi értesítője az 1896—97-ik tanévről. Közzétette: Gerevics Gusztáv kir. igazgató.

Előttünk fekszik a zombori állami főgimnázium ez évi iskolai értesítője. Kilencvenhárom oldalon számol be a lefolyt iskolai évről. Bevezető cikk az értesítőben unnes; úgy hallottuk, hogy az intézetnek nincsen pénze, ezért minél szűkebb keretre kellett szorítani az értesítőt. Elég kár, mert a bevezető cikke rendszerint igen érdekes részét képezik az iskolai értesítőknek.

Az értesítő érdekesebb adatai a következők:

Az igazgató Gerevics Gusztáv, a tanári karnak a hitoktatókkal, tornatanítóval és iskolaorvossal együtt 23 tagja van. Mint rendkívüli tantárgyakat az éneket, zenét, szerb nyelvet és gyorirást tanították. A tanárok közül dr. Major Károly és Buday Gerő fejtettek ki irodalmi működést.

Az év elején mind a 8 osztályba felvételt az év elején 336 tanuló, akik közül vizsgálatot tett 329. Valásra névbe volt 208 róm. kath., 59 görög keleti, 7 ág. ev., 10 evang. ref. és 45 izraelita; anyanyelvre névbe 235 magyar, 30 német, 62 szerb és 2 más nyelvű tanuló volt. Az I. osztályba járt 71 tanuló, a II. ba 68, a III. ba 71, a IV. ba 38, az V. ba 41, a VI. ba 29, a VII. ba 18, a VIII. ba 20 tanuló.

Minden tárgyból jeles eredménnyel végezett összesen 14, jó eredménnyel 60, elégséges eredménnyel 175 tanuló; egy tárgyból 42, két tárgyból 11, több tárgyból 24 tanuló bukott meg.

Ide iktatjuk azok neveit, akik minden tárgyból jeles eredménnyel végeztek: Sziver Kálmán, Magyar Mihály és Paskusz Leó I. oszt., Ribiczey Gyula, Wundszám Sándor, Cszimadia István, Gragyanszky Péter, Prágyvicz Flóris és Tóth László II. oszt., Oltványi Oszkár III. oszt., Orschelbacher Károly IV. oszt., Proll Gyula és Strasser Henrik V. oszt., Brauner Zsigmond VII. oszt.

A tanulók erkölcsi magaviselete általában kielégítő volt. Egy tanuló sem tanúsított kevéssé szabályszerű, avagy rossz magaviseletet.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 27 tanuló. Szóbelire 26-an bocsájtattak. 17 tanuló érettségnyilvánított, 9 tanuló részint javító, részint ismétlő vizsgálatra utasított.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

Személyi hír. Lobkovitz Rezső herceg hadtestparancsnok Jahl vezérkari tiszt és gróf Sirmay segédtiszt kíséretében szerdán este a gyorsvonattal városunkba érkezett. Tegnap délelőtt szemlélet tartott a helybeli cs. és kir. zászlóalj fölött; a délutáni vonattal Ujvidékre utazott. Lobkovitz és kísérete az „Elefánt“-ban volt szállva.

Kinevezés. Ófelsége a király dr. Szapary József szabadkai járásbírói albirót a szolnoki törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

Kinevezés. Ófelsége a király dr. Horváth Ákos vármegyei allügyész a szombathelyi kir. ügyészséghez kir. allügyészre nevezte ki. Dr. Horváth Ákosnak városunkból való eltávózása súlyos veszteséget jelent társadalmi életünkre. Társadalmi életünknek egyik valóságos mozgató eleme volt; a hangversenyeknek, műkedvelői előadásoknak, az énekek és zenének istapolója, lelkes hibe és buzgó rendezője. Ezzé avatták őt fényes tehetsége, ritka művészeti érzéke és kedves, megnyerő modora. A társadalom veszteségénél csak az egyeseknek vesztesége nagyobb, a kik Horváth Ákosban egy kedves jó barától bucsuznak el.

Kinevezés. A budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgató Gruden Dezsőt a zombori kincstári ügyészséghez irodatiszté nevezte ki.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a zombori kir. törvényszéknél irnoki állásra.

Felülfizetés. A zombori iparos dalárda által folyó évi június hó 16-án rendezett dal- és táncestély alkalmából utólag felülfizettek: Janovits Gyula, Zsulyevits Ernő, Trischler Ferenc 1—1 frtot. Fogadják a nemeselkű felülfizetők ez uton is az iparos dalárda hálás köszönetét.

Hadmertességi díj. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közbírré tétetik, hogy a folyó évben 1896. évre visszamenőleg megállapított és érvényesített hadmertességi díj kivétési pótlajstrom 8 egymásután következő napon át, vagyis 1897. évi július hó 20-tól bezárólag július hó 28-ig betekinthető végett a városi adóügyi osztálynál közszemlére kitétetik azon figyelemzetéssel, hogy a kivétel elleni felszólamlások a városi tanácsnál előterjeszhetők.

„Napfoltok.“ E cím alatt — mint már említettük — Gál Lajos, lapunk jeles munkatársa egy kötet novellát ad ki. Mai számunkban közzölünk a sajtó alatt levő munkából mutatványt. Ismételen felhívjuk a megjelenendő kötetre olvasóink szíves figyelmét.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a szabadkai adóhivatalnál 2 adóügyi állásra.

Athletikai verseny. A szabadkai sport-egylet augusztus hó 21-én és 22-én országos sportversenyt rendez. A versenynek egyik legérdekesebb pontja a Bezdánról Palicsig terjedő bicikli távverseny.

Kirándulás. A „Zombori Kerékpár-Egylet“ folyó hó 18-án Bács Kulá a hivatalos kirándulást rendez. Indulás pontban reggeli 5 órákor a klubhelyiségből. Táv. 40-2 klm. Az ut Keryajág közepes, azon túl azonban igen jó. A kirándulás már eleve is igen sikerültnek és érdekesnek ígérkezik, a mennyiben azon az egyesületnek néhány hűlgytagja — köztük Pock Lászlóné urnó, Károlyi Virike és Marschall Aranka kisasszonyok — is részt vesznek.

Gazdasági tudósító. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Veszelnovits Kósza felkóvili lakost, postamestert a titeli járásra névbe az állandó gazdasági tudósítói tisztelt megbizta.

Választás. Topolya községében Pelle Jánosné elhunytá folytán megválasztott községi szülészónői állásra Mentus sz. Paláncsár Teréz választott meg.

Leégett nyomda. A „Zombor és Vidéke“ nyomdája szerdáról csütörtökre virradó éjjel leégett. Ez a hír terjedt el csütörtökön reggel városunkban. Hihetetlennek látszott s mindenké sietett az állítólagos tűz színhelyére s bizony ott meggyőződött a szomorú hír valóságáról. A tűz csakugyan nagy pusztítást vitt végbe, jelentékeny kárt okozva egy a nyomda tulajdonosának, dr. Molnár Gyulának, mint pedig a bérlőnek, Jambor Tivadarnak. A nyomda a Kossuth Lajos-utcában levő Gergurov István-féle házban hátsó épületében volt elhelyezve. Két helyiségből állt, a tulajdonképeni nyomdából a szedő-szekerényekkel, gépekkel és az ezen helyiséggel szomszédos papirraktárból. A nyomda bérlője a pár lépésre levő felső épületben lakott. A bérlőnek családja éjjel után 2 óra tájban erős ropogást, pattogást hallott; azt hitte zivatar van, felkelt, kiment az udvarra s ekkor észrevette, hogy a nyomda ég. Rögtön felkeltette Jamborékat; Jambor és a családja az utcán segítségért kiáltottak, majd a tűzoltó-őrtanyára szaladtak a vést jelenteni. A tűzoltótoronyból ugyanis ekkor még nem lehetett a tüzet látni, miután belső tűz volt s a nagy füst miatt alig lángolt. S csakhamar megjelentek a tűzoltók s a tüzet elfojtották. A tűz a papirraktárban tütt ki, azt teljesen megsemmisítte s átterjedt a tulajdonképeni nyomdába; itt nagyobb kárt okozott csak az ajtó mellett levő nagy gépben. A megfeszített védekezés folytán tovább már nem terjedhetett s így a szedő-szekerények s a betű-maszák épségben maradtak. A kár — mint értesülünk — 3—4 ezer forintra rug. A tűz oka eddig ismeretlen.

Ben Ali Bey az utólrhetlen keleti mágus városunkba is jön, hogy itt fölötte eredeti és szívesen látott mutatványainak egy rövid ciklusát az egyiptomi és indus magikáknak végezze. Ezen még akkor egészen ismeretlen varázsoló első bécsi föllépéséről így ír a „Neue Freie Presse“ 1889. október 19-iki számában: „Ben Ali Bey bátran mondhatja magáról, hogy az általa uralt művészetet alaposan reformálta és pedig a szó legszebb értelmében. A mit ez változatos új programjában varázs- és csodadolgokban nyújt, nemcsak a leleményesség és előadás modora által, hanem a kiváló kivitelt által minden nézőt meglep. Ben Ali Bey varázsmutatványai egészen eltűnnek az eddig ismert magikus művészetől úgy alak, mint az előadás módjára nézve, hogy ezen színház látogatása még azoknak is ajánlható, kik hivatás vagy műkedvelés által ilyen mutatványok titkait ismerni vélik. Ben Ali Bey kellemes és humoros előadási modora, ki a német nyelvet ép oly jól kezeli, mint az ő kis varázsvilágát, nagyon hozzá járul, hogy a közönség szívesen időz színházában néhány óráig.“ Ben Ali Bey előadásai szombaton e hó 17-én és vasárnap 18-án a városi színházban tartatnak meg. Jegyek Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók, hol előjegyzések is elfogadhatnak.

Hangverseny Ujvidéken. Az ujvidéki polgári magyar daloskőr 1897. július 24-én szombaton a polgári lövőde helyiségében saját pénztára javára Jakobovits Mór közreműködése mellett táncgal egybekötött II-ik alapszabályszerű zártkörű hangversenyt rendez.

Számonkérőszék. Dr. Vojnits István főispán folyó hó 20-án délelőtt 9 órákor a városnál számonkérőszéket tart.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a glozsáni temetkezési egyesület alapszabályait jóváhagyta.

A „Zombor és Vidéke“ tudósításra hozza olvasóinak, hogy a nyomdájában pusztított tűzvész miatt a lap 3—4 héten át nem jelenik meg s egyuttal kéri a publikum szíves elnézését. A „Z. és V.“ tegnapi száma is a tűzvész miatt maradt el. A lap egyik oldala szerdán ki lett nyomva a másik oldalt tegnap reggel már nem nyomathatták ki. A félig kinyomott lappeldányok összeégték, a gép pedig megrongálódott.

A város szénaszükséglete. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közbírré tétetik, hogy a város részére 1897—98. gazdasági évre szükségendő 7000 5⁰⁰ kilo súlyú adag jóminőségű szén biztosítása iránt f. évi július hó 26-án délelőtt 10 órákor a városház tanácstermében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. Az ajánlatokban az adagokénti egységár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó. Felhívatnak a vállalkozni szándékozók, hogy ezen vállalat elnyeréséért bélyeggel ellátott szabályszerű ajánlatukat az 1400 frt összegű 5⁰⁰,-ának mint bántatpénznek csatolása mellett Vukicevits Péter tanácsnoknál 1897. évi július hó 26-ik napjának délelőtti 10 órájáig beadják, mert később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árlejtési feltételek Vukicevits Péter tanácsnok hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Öngyilkosság. Krompanszki Károly csendesutcai kovácsmester szerdán este a kanálisba ölte magát. Ugy mondják, hogy iszákos volt és végtelen tettet deliriumban követte el. Az öngyilkos igazán eredeti módon végezte magát ki. Hazulról magával vitt egy kötelet, ennek egyik végét a nyakára kötötte, a másik végét pedig egy kanális-parti cölöpöz erősítette. Aztán beugrott a vízbe és belefullt. Ugy látszik nem akarta, hogy a víz elvigye. A parton oit hagyta pipáját és kalapját. Tegnap reggel találták meg ruhát mosó asszonyok, akiknek gyanusnak tetszett a pipa, meg a kalap; meglátva a kötelet, buzni kezdték azt s borzalommal vették észre, hogy egy emberfej bukkant elő a vízből. A holttestet bevitték a kórházba, a honnan a boncolás után haza szállították.

Eljegyzés. Dr. Lederer Miksa ügyvéd eljegyezte Kohn Bertike kisasszonyt Lőcsén.

Betörések. Kuláról írják: Damjanov és Moity két ismert jómadár folyó hó 10 és 11-ike közti éjjelen két helyen is megpróbálták szerencsétlenségük, könnyű szerrel pénzhez akartak jutni, de mind a két helyen rajta vették. Először Berger Salamon kereskedőnél, a ki csak nemrégiben költözött ide Tovarisoráról, próbáltak a nyitva felejtett ablakon behatolni, de itt — a házi gazda távollétében — egy ott öröklő asszony kiabálására megfutamodtak. Ezután Prekajacz Szima földes gazda házában ablakait sárral bekenve nyomták be, de itt is megugrasztották őket. A rendőrség hamarosan elfogta a két jómadarát és most a járásbírósgá börtönében várják merész vállalkozásuk méltó jutalmát.

Táncvigalom. O. és Uj Szivac ifjúsága O Szivaccon Huber Péter szállodájának összes helyiségében e hó 24-én (szombaton) zártkörű táncvigalmat rendez.

Eljegyzés. Greiner Gyula bács-madarasi tanító eljegyezte Balázs Anna kisasszonyt, bács-madarasi tanítónőt.

Hangverseny Zentán. A zentai illetőségű 1896/97-ik tanév végén érettségét tett ifjak, karöltve a zentai egyetemi és műegyetemi hallgatókkal, a zentai községi gym. „segélyalap“ javára 1897. évi augusztus hó 7-én az „Eugen-herceg“-szálló dísztermében hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendeznek. A hangverseny műsora a következő: 1. „A hulló“. Poé Edgardtól, ford. Szász Károly. Előadja: Gúnsz Gábor ur. 2. „Magyar rhapsódia“. Liszt Ferentől, zongorán négykézre előadják: Tóth Mariska és Horthy Sarolta k. a. 3. „A vis-à-vis.“ Magánjelenet; Sebők Zsigmond-tól. Előadja: Mihelits Ilonka k. a. 4. „Puszták fia.“ Kéler Bélától; Horthy Sarolta k. a. zongorakísérete mellett hegedűn előadja: Freund László ur. 5. „Az én lakásom“ Tompa Mihálytól. Szaválja: Schwarc Rózsa k. a. 6. „Bob herceg.“ (Melodráma.) A költeményt írta Martos Ferenc, zenéjét szerze Huszka Jenő. Előadja Tóth Mariska k. a. zongorakísérete mellett Tóth Ibolya k. a. 7. „Oh ezek a férfiak!“ Magánjelenet Illosvai H-től. Előadja Tényi Mariska k. a. 8. Magyar népdalok. Hegedűn előadja Klazsik Lehel ur.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. A május hó 1-től érvényes és most kiadott vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 4 óra 46 perckor személyvonat, reggel 8 óra 15 perckor gyorsvonat, déli 11 óra 54 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Esti 8 óra 34 perckor személyvonat, esti 7 óra 35 perckor gyorsvonat, délutáni 3 óra 34 perckor személyvonat, reggeli 6 óra 45 perckor vegyesvonat.
3. Gombos felé indulás: Esti 7 óra 41 perckor gyorsvonat, délutáni 3 óra 41 perckor személyvonat, reggeli 6 óra 55 perckor vegyesvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 8 óra 08 perckor gyorsvonat, déli 11 óra 47 perckor személyvonat, esti 8 óra 25 perckor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 05 perckor személyvonat, délutáni 4 óra 05 perckor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Délutáni 3 óra 24 perckor személyvonat, reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat.
7. Ujvidék felé indulás: Délutáni 3 óra 51 perckor személyvonat, hajnali 2 óra 30 perckor vegyesvonat.
8. Ujvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, esti 7 óra 18 perckor vegyesvonat.

CSARNOK.

A R A B O K .*)

Írta: Gál Lajos.

A börtön tágas udvarán naponként egy-egy órát töltenek a rabok.

*) Mutatvány szerzőnek „Napfoltok“ c. sajtó alatt levő kötetéből.

Ez a hivatalos rabséta.
 Az udvar virágokkal van tele tiltetve. Nem a mező szabadon nő, vadvirágai ezek, hanem ember ápolgatta, gondosan meggyomlált ágyakba szorított növények.
 Ugy nőnek, amint a rab-kertész szabályozza növéstiket. Addig nyulnak, a míg meg van engedve nekik.
 Az udvar alacsony téglafalain keresztül ellátni a zöld mezőre és a szőke Dunát szegélyező ligetre.
 Az ég derült. A liget borsfáinak illata betolakszik a börtönudvarba s összevegyül az udvar virágainak illatával: a szabadság lehellete a rabok sóhajával ölelkezik.
 Fegyveres őr vigyáz a rabok minden mozdulatára. Egy tiltott lépés, egy gyanús mozdulat a szürke rabrubában s legott erőszak vonja meg a batárt a szabadság és rabság fogalma között.
 Fönt az emelet egyik nyitott ablakából magas homlokú fiatal ember néz le az udvarra, miközben zsebkendőjével megtörli izzadt homlokát. Nehéz, robotos munkáját félbe szakítva, pár percre mohón szívja be a folyam partjáról áramló tiszta levegőt. Az emberi igazság egyik közege ő — bírónak hívják az életben, ki jog és törvény szerint törli el a pálcát a bűnösök fölött.

— Volnék csak szabad! — sóhajtja a rab. S gondolatai gyors szárnyakon kéjelegve subannak át a börtön udvarán. Messze vissza a múltba, előre a jövőbe.

S aztán föllázadva kérdi mindenik önmagában:

— Mi jogon tartanak fogva? Rosszat tettem? Mi az a rossz? Nem volt munkám — loptam — így tépelődik az egyik.

— Imádtam azt az asszonyt. Lehoztam volna érte a csillagokat. Véres verejtékkel turtam a földet s megszerzem számára a jólétet és kényelmet. Semmit sem kívántam tőle, csak hűséget, semmit sem óhajtottam, csak szerelmét. Ő megcsalt engem — megölttem. Így a másik.

— Gyermekeim koplaltak, feleségem betegten kioldott. Bármihhez kezdtem, rosszul ütött ki. Tönkre mentem. Közel voltam az éhhalálhoz. Hasztalan könyörgtem segélyért, az Isten elfordult tőlem — raboltam. Így a harmadik.

— A vér dübe elvette eszemet. Megszüntem gondolkodni. Boszuért lihegett minden paránya valómnak, boszuért, amelyet gaz csábító ellenem a törvény, sem a társadalom nem nyújthat: gyilkoltam. Így a negyedik. És így tovább.

Mindegyik menti tettét önmagában. Mindegyik másutt felel fel az okot a rosszra, nem önlényében, csak az okozatot ismeri magának, amiről ő nem tehet — s mindegyik háborogva gondolja:

— Mi jogon íté ember embertársa fölött, holott minden ember elköveti a rosszat, ha végzete arra viszi.

— Volnék csak szabad! — suttogta a bíró s képzeltében lerázta lelkéről az ember alkotta törvények és szabályok rablincseit. Elmélkedett.

Az igazságnak temploma van, de emberek emelték. Ő e templom egyik papja, de emberek szentelték azzá. Hát mi az igazság, mi az a templom? mi az erény, mi a hűn? Helyesli-e az örök igazság kuforrása — kit a hívők Istennek szeretnek nevezni — ha egyik ember gögösen bírónak nevezi magát s definíciókat kobilva, különböző jogcímeken legdrágább kincsétől — szabadságától fosztja meg embertársait?

Melyik igazán a rossz ember s melyik a jó? — Nincs-e mindnyájunkban a jó indulat mellett rossz is. Mi az a szó *rab*? — *cím*, amit ember gondolt ki. Mi az a név *bíró*? — *cím*, amit szintén ember gondolt ki. Nem ugyanazon érzelmeknek van-e alávetve a rab is, mint a bíró, nem látja-e a természetet mindenik egyformán: néha mosolygónak, kedvesnek, néha meg sötét gyászfátyolba burkoltan. Nem tudja-e ez is, meg amaz is, hogy a szivben hol remény és öröm, hol meg utálat, keserűség vagy unalom honol? Nem jár-e karöltve az értelmi funkcióval az ítélet is és szünetel-e az értelmi működés a raboknál?

Nem rabja-e a bíró éppen úgy az emberi érzékenységre szültte pillanatnyi hangulatoknak, mint a tulajdonképeni rab? Nem vergődik-e sokszor a bíró is a kétely sötétjében? Nem tapogatózik-e gyakran a törvények labirintjében? Nem gyűlöli-e minden ember — legyen bár neve bíró — ha ellensége van, nem szereti-e, ha kedvese van? Nem haragszik-e, ha megbántják? nem boldog-e, ha öröm éri?

Mi az a bírói hatalom? kűtszó máz... A külsőség választja el az embereket egymástól, bensőleg mind egyformák. Kapard le a kűtszó mázt bármelyikről — ott találod a homo animalt...

A bíró csüggedten bajtotta le gondterhes fejét... sivár érzés feszítette keblét... Ime ő íté embertársai fölött, holott ő is rab... annak a kötelességnek a rabja, amit hivatala reá rótt...

Oh ne csüggedjete ti börtönök lakói... A szabadság csak álomkép — chimera... Sok embernek vágyai képezik börtönét, melyek sobasem teljesülnek... Sok ember ambíciójának börtönében sanylik, melynek élte minden percét feláldozza... Sok embert szenvedélye nyögözi le... Mindnyájan rabok vagyunk!...

Hátha mindenütt csupán vadvirágok teremnének? Lehet, hogy nincs joga embernek az emberi indulatok kinövésait fattyuhajtásoknak nevezni s azokat lenyészni a törvény kertészkesével? ... Lehet — de nem bizonyos!

A bíró még mélyebben hajtotta le fejét s vágyóan sóhajtott:

— Oh, ha minden ember szabad lehetne!... Tul a börtönudvaron a mező vadvirágait egy csapat pajkos gyermek épp az imént gázolta le... Nem bántotta érte senki őket. Vidáman futottak tova s talán nem is sejtették, hogy a szabadság virágait gázolták el — oktanul.

... Még sem lenne jó, ha mindenütt csupán vadvirágok teremnének!...

A bíró idegesen fordult el az ablaktól és azt mormogta:

— Eh, úgy van jól az élet, amint van!

Az én lakásom.

— 1896. december. —

Kis hónapos szoba az én lakásom, Sok szenvedésem gyászos színhelye. Komor, hideg, esőndes, mint siri kripta, — De én azért békén vagyok vele.

A bútorzatja ódon, egyszerű csak: Egy kályha, ágy, az asztal és a szék. Az asztal foltos, száz szög tartja össze; Az ágy kemény; a kályha: mint a jég.

De tudja isten, én e szikla-ágyon Mégis sok édes álmodom; A verseket meg itten írom össze A tintafoltos, horpadt asztalon.

Csak épp a kálybám... zord, fagyos, mogorva; Jegesmedvénel is borzalmasabb. De ha a szívem a gyomrába vetném, — Tűznel, mint a júliusi nap!

Keményfi.

Mikor a szt. János szobrára adakoznak.

Földhöz ragadt szegénysorsán szörnyen elkieseredett a minap egy b. monostorszeghi napszámos. Hogy is ne! mikor az istenáldotta egész esztendőben a „sóba-vizbe főtt“ bab meg a krumpli járja s csak karácsonykor, vagy talán még husvétkor juthat egy kis hus a fazekába.

No de mert a héten egy kis keresetbe jutott, úgy gondolkodott, hogy a tarka kendő sarkában takargatott koronán — mivel hogy Urnapja is volt — ez egyszer egy jó napot csap.

— Hallod-e te asszony! — szólt a feleségéhez — jól tudod, hogy husvét óta még húst nem ettünk; nem hoznék-e én ezen a pénzen egy fontot, vagy mi? Csinalsz belőle jó levest, a főtt húsból meg paprikást. Bár a gyerekeknek is lesz egyszer „bozsics“-juk!

— A hogy gondolod ember — válaszol a hitves minden ellenvetés nélkül.

A szót tett követte, embertünk vásárolt egy kilo húst 40 krért. Hja, de a főnmaradt 10 kr hazamenet nagyon fészkelődött a markában.

— Mit csináljak ezzel a tíz krajcárral — monologizált magában — vele már se több, se kevesebb; meg azután az asszony se tud róla, azt hiszi majd, hogy az egész koronáért húst vettem stb.

Egyik gondolat a másikat kergette agyában, míg végre is betért két deci pálinkára.

Mikor bahaért, az asszony már megrakta volt a tüzet s rögtön feltette az ebédet; embertünk pedig elment a nagymisére s csak a dél vetette baza.

A jó erős paprikás annyira megcsiklandozta a torkát, hogy most már bánni kezdte délelőtti könnyelműségét. Miért is nem tette félre azt a tíz krajcárt? most megihatna rajt egy pohár bort! De nem szólt semmit, bár jól tudta, hogy az asszonynak van egy ezüst forintja, mit az féltve kuporgat, mivelhogy folyton esős, rossz idők járnak s nem tudhatni lesz-e még napszám a héten? ... A kenyér pedig fogy, mint a fogyó hold...

— Hallod-e te asszony! — törte meg a esendet a férj — a tisztelendő ur ma kihirdette ismét a szószekekről, hogy a szt. János szobor javára még mindig lehet adakozni. Nem kellene-e az Isten dicsőségére nekünk is pár fillérel hozzájárulni?

— Bizony arra már én is gondoltam — szólt az asszony — de mikor magad is jól tudod, hogy azon az egy forinton kívül egy fillértünk sincsen, ha pedig föl-váltjuk, hamar el fog kopni.

— Az igaz — válaszol a férj szomorú lemondással — de látod, talán már mindenki adott, csak mi még nem.

— Aztán te mennyit szántál volna? — kérdi az asszony biztató kíváncsisággal.

— Hát én úgy gondoltam, hogy fejenként 5—5 krt adnánk; számítván a három gyereket, meg mi magunkat, az egész 25 krt tenne ki.

— Isten neki! — nyugodott bele az asszony — itt a forint; de ami marad, azt visszahozd ám!

— Jól van asszony — nyugodt lehetsz. Ebéd után a buzgó adakozó bekopogott a plébánián s leszurkolta a 25 krt... Isten dicsőségére... Amint így azután lelkeben megnyugodva hazafelé ballagott, a jó ebéd még mindig csiklandozta torkát, a főnmaradt pénz pedig újra fészkelődni kezdett a zse-

bében. Bármennyire küzködött is önmagával, rossz természetének nem bírt ellentállani, betért — 3 decire. De biz' a 3 deciből több is lett s a 75 kr is legurult feketlen torkába.

— Asszony, ne véts Isten ellen! — ezzel a titokzatos köszöntéssel lépett a szobába — nem bírtam magamnak parancsolni, az egész forintot a — Szt.-János szoborra adtam.

A feleség elmélázott, a férj pedig hűledezni kezdett s csak akkor tért magához, mikor az asszonynak vallásos meggyőződésből eredő megnyugtató és határozott szavait hallotta hogy:

— Isten vegye szívesen, nem sajnálom; adjon érte nekünk és gyermekeinknek erőt és egészséget.

A ravasz férj a sikertült csinyen magában jót nevetett, mi pedig az asszonynyal együtt hiába keresnek a tisztelendő ur lisztjában a — 75 krt.

G. K.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Alulírottak indítatva érzik magukat a „Trieszti általános biztosító társulat“ tekintetes magyarországi vezérigynökségének a legmelegebb köszönetet kifejezni azon gyors és coulans eljárásért, melyet a zentai malom- és fűrésztelepünkön tűz által szenvedett nagyon jelentékeny kár felszámolásánál tanusítottak és legjobban ajánljuk, ezen solid és régi jó hírnévnek örövendő biztosító társulatot minden biztosítást keresőnek.

Zenta, 1897. július havában.

Markovits Lajos és társa s. k.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
 köz- és váltó-üggyvéd.
 Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5370. szám.
 kig. 1897.

Pályázati hirdetés.

A megtűresedett Szilbás és Paraga községekből álló, Szilbás község székhelyen rendezesített és 800 frt évi készpénz fizetés, ingyen kiszolgáltatandó fuvar és községi szabályrendelettel megállapított látogatási díjak szedhetési igényjogosultsággal egybekötött kör-orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajtottak, hogy az 1883. évi I-80, illetve az 1876. évi XIV t. c. értelmében felszerelt folyamodványukat legkésőbb **1897. évi augusztus hó 20-ig** bezárólag hozzám nyújtsák be.
 Palánka, 1897. évi július hó 2-án.

Hipp Dezső,
 főszolgabíró.

2—2

addig ne biztosítsa életét, még tájékozást erre nézve nem szerzett a

ERŐS OROK (Szikla)

életbiztosító intézetből.

ALAPÍTOTT 1806. ÉVBEN.

Vezetőigazgató: **H. U. D. A. P. E. S. T.**
 Vezetőigynökség: **H. U. D. A. P. E. S. T.**
 Andrássy-ut 23.

Vezetőigazgató: **LONDON E. C.**
 15. New-Bridge Street (saját palotájában).

Biztosítási alap 36 millió forint.

Minden esedékes 100 forintja ellenében a „ROCK“ 198 forintnyi fedezettel bír.

A biztosított a teljesített befizetéseknek 70%-át 4%-ra kölcsön kapja.
 Közelebbi felvilágosítást ad a főigynökség Bács-Bodrogh megye részére:

WEIDINGER S. és ZS. cég
 Zomborban.

6—1

Kimenő

hó 25-én d
 községhez tar
 árverésen elad

55 drb 4
24 drb 3
3 drb 3

Fentiek

gyesi és Voju

Vasutálló

jelentkező ár

kodni fogunk

Az eladás

resésre készs

Bács, 189

6—5

25811. sz.

alisp. 1897.

Pályá

A vezetés

helyi rendszert

talál szervezett

évi 220 frt be

(évenként 1 sa

mellény és egy

1 mente és 4 év

hivataliszolga

hívom mindazok

miszerint az 187

t. c. 17. §-ának

megfelelően fels

tus hó 10-éig

mert a később er

Zomborban.

3—3

1638. szám.

1897.

Árver

Közhírre

átkelesi jognak

rára és veszély

a kincstári isp

23-ik napján

verés fog tarat

Bértartani

1. 1900. év

Kikiáltási évi

Szobeli ár

zárt ajánlatok

Szerződés

kincstári ispán

megtekinthető

Utóajánlat

Kulán, 18

2—1

5324. szám.

kig. 1897.

Pályá

Bukesz köz

lasra ezennel pály

1. évi 2500

2. 5000

az adót és illeté

3. minden

jegyzetetik, hog

tartozik szülések

Felhívom a

felszerelt kérvény

mert a később er

Palánka, 18

3—3

Flesch

Van szeret

seget, hogy f

három hónapig

helyiségben

női ruha

nyitok, melyen

rásban, varr

bászatban al

tanfolyam alatt

saját ruháikat

Zomborban.

4—2

Gulya eladás.

Kimenő bérlet folytán **folyó évi július hó 25-én délelőtti fél 9 órakor** a Bács községhez tartozó Terecsnik pusztán nyilvános árverésen eladni fogjuk a következőket:

- 55 drb 4-9 éves tehén borjuval,
- 24 drb 3 éves üsző és
- 3 drb 3 éves tenyészbika.

Fentiek mind tiszta magyar fajú, mezőhegyesi és Vojnits-féle keresztezéssel.

Vasutállomás Parabutya, a hova az idejében jelentkező árverezők részére fuvarról gondoskodni fogunk.

Az eladásra nézve bárminő írásbeli megkeresésre készséggel felvilágosítást adunk.

Bács, 1897. évi július hó 28-án.

Ertl János fiai.

6-5

25811. sz.
alisp. 1897.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegyében Zenta székhellyel rendszeresített zentai járási főszolgabírói hivatalnál szervezett és havi részletekben kiszolgáltatandó évi 220 frt bér, évi 20 frt eszmapéruz és rubázattal (évenként 1 sapka, 1 atilla, 2 kék nadrág, 1 vörös mellény és egy teljes nyári öltöny, továbbá 3 évenként 1 mente és 4 évenként egy köpeny) javadalmazott járási hivatalosalkalmazásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanazon t. c. 17. §-ának c) pontjában előírt követelményeknek megfelelően felszerelt kérvényeiket **1897. évi augusztus hó 10-éig** hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezettek figyelembe venni nem fogom.

Zomborban, 1897. évi július hó 2-án.

Karácson,
alispán.

3-3

1638. szám.
1897.

Árverési hirdetmény.

Közírárt tétetik, hogy gombos erdői Duna átkelési jognak Kelsch Antal kalocsai lakos kárára és veszélyére való bérbeadása végett Kulán a kincstári ispánságnál **1897. évi július hó 23-ik napján d. e. 10 órakor** nyilvános árverés fog tartatni.

Bértartami idő 3 év, vagyis 1898. évi január 1. 1900. évi december hó 31-ig terjedő idő. Kikiáltási évi bér 2008 frt.

Szöbéli árverésnek megkezdése előtt írásos zárt ajánlatok is elfogadtnak.

Szerződési és árverési feltételek Kulán a kincstári ispánságnál a szokott hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.
Kulán, 1897. évi július 9-én.

2-1

Kincstári ispánság.

5324. szám.
kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Bulkesz községében úresedésbe jött szülész női állásra ezennel pályázatot hirdetek. Javadalmazása:

1. évi 25 frt fizetés.
2. 500 özl szántóföld haszonélvezete, mely után az adót és illeték egyenértékűt a község fizeti;
3. minden szülés alkalmával beszédhető 1 frt, megjegyzetük, hogy a baba a teljesen szegényeknek ingyen tartozik szülések alkalmával segélyt nyújtani.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy oklevéllel felszerelt kérvényüket **folyó hó 30-ig** nyújtsák be, mert a később érkezendeiket figyelembe venni nem fogom.

Palánka, 1897. július hó 1-én.

Kleiner Lajos,
szolgabíró.

3-3

Flesch Fanny női divatterme.

Van szerencsém értesíteni a t. hölgyközönséget, hogy f. é. augusztus hó 1-én kezdődő és három hónapig tartó, e célra külön berendezett helyiségben

női ruha varrási és szabászati tanfolyamot

nyitok, melyen a tanuló a **női ruha varrásban, varrógép kezelésben** és a **szabászatban** alapos kiképzetést nyernek és a tanfolyam alatt felügyeletem és utasításaim mellett saját ruháikat készíthetik el.

Zomborban, 1897. évi július hó.

Flesch Fanny,
női szabó.

4-2

A Zombori Kerékpár-Egyesület felügyelete alatt álló

Attila-kerékpár

egyedüli gyári raktára Bács-Bodrogh vármegye részére

POCK LÁSZLÓ

ZOMBORBAN.

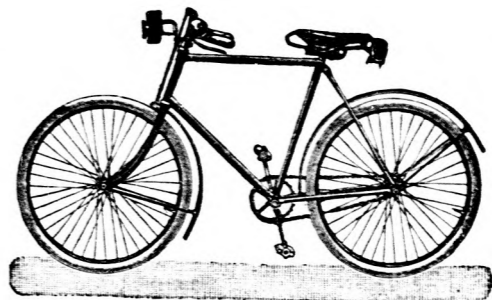
A zombori kerékpár-egyesület szállítója. — Javitóműhely saját hazban.

Üveg, porcellán, lámpa, majolika, luxus- és khinaezüst diszaruk gyári raktára.

Vidéki megrendelések 24 óra alatt pontosan eszközöltetnek.

Attila-kerékpárok gyári áron kaphatók. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidéki főraktárain: **Baja, Szabadka, Ujvidék, Zenta.** *—21

1880. sz.
tkvi 1897.

Hirdetmény.

Nemes-Militics községnek telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. cikkek értelmében elkészítették és a nyilvánosságunk átadva, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket; azok pedig, akik valamely teherátvitel átvételének az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket **hat hónap alatt, vagyis 1898. évi január hó 8-ik napjáig beszérolag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbított határozat eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak értelmében, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat **hat hónap alatt, vagyis 1898. évi január hó 8-ik napjáig beszérolag** a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbított határozat eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz **hat hónap alatt, vagyis 1898. évi január hó 8-ik napjáig beszérolag** nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbított határozat eltelte után a betétek tartalmát csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredet okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Zomborban, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1897. évi július hó 2-án.

Radány Péter,
kir. tsvzéki bíró.

3-3

Szóló

szóló ojtáshoz (szemezéshez) szükséges gummi-szalag

valódi Hanoveri,

francia peronospora-permetezők
dárja, 10, 11, 12 és 15 forint, kapható

Teltsch Gáspárnál
Zomborban.

*—6

6816. szám.
kig. 1897.

Hirdetmény.

A bácsi körállatorvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra pályázatot nyitattik.

Az állás 600 frt évi fizetéssel van javadalmazva, a körhöz tartozó 4 község tartozik az állatorvost a községbe utazás alkalmával ingyen fuvarral ellátni.

A körben 2 uradalom is van, melyek közül az egyik 300 rti, a másik 200 frt javadalmazást adott eddig külön az állatorvosnak.

A kérvények **augusztus hó 25-éig** alulírott főszolgabírónál nyújthatók be.

Hódságh, 1897. július hó 6-án.

Vissy József,
főszolgabíró.

3-2

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

28171. sz.
alisp. 1897.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közírárt tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából **folyó évi július hó 31-ik napján (szombaton) reggeli 9 órakor** a vármegye székhelyén kistermekben zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívhatnak.

A biztosítandó munkák a következők s pedig:

1. A palánka-újvidéki törvényhatósági műton a begoosi határban építendő utkaparó ház építése kuttal és mellékepekkel.
Előirányzott költség 1621 frt 25 kr.
Letendő bantapenz 81 frt — kr.
Elkészítési határidő a telek megszerzése után fog megállapíttatni.

A vállalat a vállalkozóra nézve azonnal kötelező és érvényben marad mindaddig, míg az építkezés tényleg nem foganatosíttatik és hogy az építkezés előadásából a vármegyére semmi jogkövetkezmény nem hárul.

2. Nemet-Palánka-Obrovási utvonat hasított kövű szakaszának kavicsos uttá leendő átalakítása.
Előirányzott költség 9643 frt 36 kr.
Letendő bantapenz 482 frt — kr.
Elkészítési határidő 1897. október hó 31-ik napja.

3. Bács-Topolyán kereszttűl vezető műton mellett szükséges tölgfya korlátok.
Előirányzott költség 591 frt 75 kr.
Letendő bantapenz 30 frt — kr.
Elkészítési határidő 1897. október hó 31-ik napja.

4. Bajnok-Pacsér-Omorovici törvényhatósági uton S890. szelvényenl Pacsér községben építendő beton átvezés.
Előirányzott költség 158 frt 71 kr.
Letendő bantapenz 8 frt — kr.
Elkészítési határidő 1897. október hó 31-ik napja.

5. Nemet-Palánka vasuti állomáshoz vezető feljáró ut.
Előirányzott költség 12945 frt 10 kr.
Letendő bantapenz 75 frt — kr.
Elkészítési határidő 1897. november hó 15-ik napja.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlatok egyeségi és összes vállalati árak s pedig az utóbbiak egy számokkal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőrszén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított előlagható értékpapirokban okvetlenül esatolando és **f. évi július hó 30-ik napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújthatók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a köfajból megfelelő és peeseltelt ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és amennyiben ezt elmulasztják, úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni.

Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindégynék borítékára a szükségesek világosan feljegyzetnek, megjegyezve, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előírt kellekeket bármily tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás után kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli arlejtési megelőzőleg lefizetni, különben az arlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli arlejtés megkezdése előtt az abban résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes arlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott ajánlati összeg **10%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.**

Végül megjegyzetük, hogy a vonatkozó részletes arlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok az államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1897. évi július hó 10-én.

Karácson s. k.,
alispán.

2-1

7082. szám kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Parabutya községében a szülész női állás elhalálozás folytán megüresedett.

Pályázni óhajtok felhívhatnak, hogy szülész női oklevéllel felszerelt kérvényeiket hozzám **augusztus hó 10-ig** terjesszék be.

A szülész női állással 100 frt évi javadalmazás, úgy minden szülési esetenél a segédkezésért 50 kr díj jár.

Hódsághon, 1897. évi július hó 11-én.

Vissy József,
főszolgabíró.

3-1

7119. sz. kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Lality községben az irnok-végrehajtói állás lemondás folytán megüresedett.

Pályázók felhívhatnak, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt kérvényeiket ide **augusztus hó 1-ig** terjesszék be.

Az állással 400 frt évi fizetés jár.

Hódsághon, 1897. évi július hó 10-én.

VISSY JÓZSEF,
főszolgabíró.

3-1

Kiadó lakás és raktár.

Zomborban, felső város, Flórián-utcában fekvő lakház, mely 5 szoba, konyha, cseléd-szoba, éléskamra, pince, csukott folyósó, istálló és felszerből áll,

KIADÓ.

Ugyanazon házban egy

nagy magtár

sztintén kiadó.

Bővebb értesítés nyerhető a kiadóhivatalban.

Büvész-előadás.

A VÁROSI SZÍNHÁZBAN

Zomborban, július 17-én és vasárnap július 18-án

csak két rendkívüli érdekes előadás.

BEN ALY BEY

csoda-büvésze.

Bécsben több mint 100 és Budapesten 90

ELŐADÁST

tartott a legnagyobb tetszés mellett.

Egész május hónapban át Bécsben a Józsefvárosi színházban.

1. Az egyiptomi delejezés.
2. A rege megvalósulása.
3. Indiai varázs és büvészet.

Rendkívüli érdekes!

A delejes kávé konyha. — Ben Ali Bey saját fejét metszi le. — A megdelejezett rajz.

BEN ALY BEY előadásai a leghatásosabbak és a legrégebbi egyptomi csodaműveletek, varázslatok és lehetlenségekből vannak összeállítva, továbbá előadja az indiai Fakir itt még nem látott felülmúlhatlan csodaműveleteit. Ezen előadások Európában eddig még ismeretlenek, melyek a legmegkapóbb képleteknek egy egészen új világot tárják a szemlélő elé.

HELYÁRAK: Proscenium páholy 4 frt. — Páholy 3 frt 50 kr. — Támlásszék a három első sorban 1 frt, 4., 5. és 6-ik sorban 80 kr. — Zártszék 7. és 8-ik sorban 60 kr, 9. és 10-ik sorban 50 kr. — Karzati ülőhely 30 kr. — Karzat 20 kr. — Katonajegy karzatra 10 kr.

Jegyek kaphatók Schön Adolf könyvkereskedésében.

A páholybérlet kéretnek, hogy páholyaik iránt SCHÖN ADOLF könyvkereskedésében szombat délig nyilatkozzanak.

Pénztárnyitás fél 8, kezdete 8 órakor.

Zombori kereskedelmi és iparbank zálogkölcson-osztálya.

Zálog-árverés

1897. évi augusztus hó 4-én.

Mindazon ékszerek és zálogtárgyak, melyek 1897. évi június hó 30-áig ki nem váltattak vagy át nem irattak, 1897-ik évi augusztus 4-én a zombori kereskedelmi és iparbank zálogkölcson-osztálya helyiségében délelőtt 9 órakor tartandó

nyilvános árverésen

eladatni fognak. 3-1
Fizetési halasztások a kitűzött határidő előtt 3 nappal történhetnek.

Zomborban, 1897. évi július hó 12-én.

A zombori keresk. és iparbank igazgatósága.

1948. szám.
kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Csonopla nagyközségnél turesedésben levő gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdetünk, felhivatván mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a megyei rendőrségi szabályrendelet határozmányai szerint felszerelt pályázati kérvényeiket alulírt eljáráshoz folyó évi július hó 25-ig annál is inkább adják be, mivel a később érkezettek figyelembe vételét nem fogadjuk.

Ezen állás javadalmazása havi utólagos részletekben fizetendő évi 300 forintból áll.

Az egyenrubát a rendőr sajátjából tartozik beszerezni és jókarban tartani.

Csonoplán, 1897. évi július hó 5-én.

Deák Andor, jegyző. 3-2
Beretity Iván, esküdt.

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- és KÖNYVMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Itt megrendelhetők:
Váltók.
Gyászlapok.
Számok.
Levelejek.
Névjegyek.
Eljegyzési és esketési kártyák.
Sima- és dombornyomatu monogrammok.

Közsegi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítanak.

Közsegeknek három havi hitel.

Itt megrendelhetők:
Hírlapok.
Művek.
Naptárak.
Táblázatok.
Falragaszok.
Körlevelek.
Tánevigalmi meghívók.
Táneredek.
Etlapok.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

Telefon szám: 18.

HIRDETMEŊY.

A magyarországi kath. egyház autonómiáját szervező gyűlés tagjainak választási módzata 19. §-a alapján megalakult összeíró küldöttség közlése, hogy az autonómiai képviselő-választóknak összeállított névjegyzéke a szabályzat 20. §-a követelményéhez képest 8 napon át, vagyis

folyó július hó 16-ától 23-áig bezárólag

a róm. kath. plébánia épületében közszemlére lesz kitéve.

Ezen névjegyzék netaláni hiányainak kiigazítása céljából naponként reggel 8 órától 11-ig minden

beirt választó személyesen

jelentkezhetik.

Zombor, 1897. évi július hó 15-én.

Fejér Gyula s. k., bizottsági elnök. **Czinkler Gyula s. k.,** bizottsági jegyző. **Ódry Lajos s. k.,** bizottsági tag. **Thum Vince s. k.,** bizottsági tag. **Radicsevics Sándor s. k.,** bizottsági tag.

Az előkelő világ arcszépítője a

Királynő arczéme,

mely hatásánál fogva föllunul minden eddig ismert arcszépítő szereket.

Ártalmas alkatrészeketől ment, nem tartalmaz zsíros anyagot, a bőr által teljesen felszívatik. Rövid használat után eltávolít az arcról minden bőrtisztítást, u. m.: szeplőt, májtoltot, pörsest, mitessert stb., a bőrt fénytelen simává és hófehérre teszi, nappali használata megóvja az arcot a szél és hideg káros hatásától. Igen alkalmas színházak és estélyekre, mivel a hölgyor általa jobban tapad és az arcon állandóan megmarad.

EGY TEGELY 70 KR.

Királynő crème szappan,

melynek alkatrészei a Királynő arczéme-el szoros összefüggésben vannak, a bőrnek simaságot, üdöséget kölcsönöz. Kiváló jó illatánál fogva legelső toillete szappan. Egy darab 50 kr.

Mivel hasonló névvel teljesen ártatlan és ártalmas utánzatok vannak, minden tegely vedjégyemmel van lezárva. Egyedül kapható:

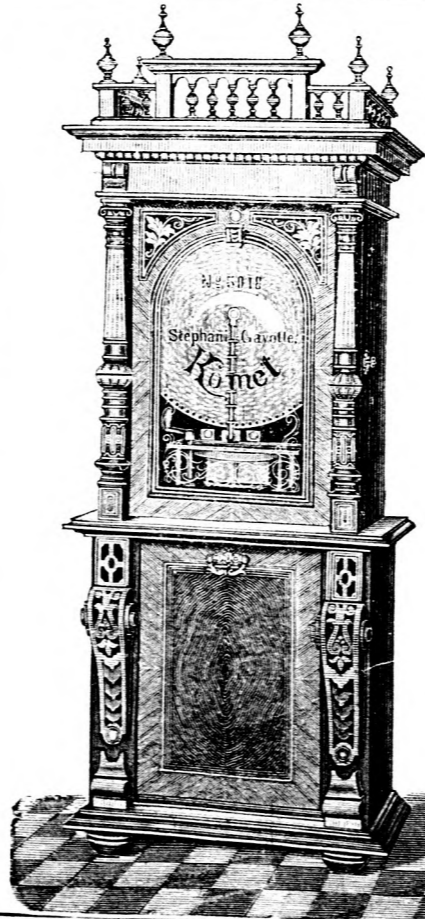
TEMESVÁRY JÓZSEF

Angyal-gyógyszertárban ZOMBORBAN.

52-31 Postai megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

ÓRIÁSI SYMPHONION ZENELŐ-AUTOMATÁK.

Scherer Ferenc

butorkereskedő

ZOMBORBAN, fő- (Kossuth) utca.

Ajánlja dusan felszerelt

BUTORRAKTÁRÁT.

ÜVEG-, PORCELÁN-, TÜKÖR-

LÁMPA-ÁRUKBÓL

nagy készlet. *—5

ÓRIÁSI SYMPHONION ZENELŐ-AUTOMATÁK.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvmdájából

Egész
Felv
Negye

A lap
illető
szereke
a lap

Egyes sz

Várva-
nagy reform
szükség má
reformjáról
mentnek mun
nagyfontosság

Nagy la
de még nagy
közigazgatási
fűzött várak
reform seho
mint a köziga
hogy részint
helyesen oldj
így nincs szá
a mostani vir
a hibás reform

A köziga
san összefügg
kettőnek össze
a kellő összh
nizstráció, va
végleg lejárta
mánya választ
talnokaival, a
lőző rossz
patriarkális at
dern, dolgozó
Viszont a tár
az étellel és
kező, papír é
nem láthatja
társadalom igé
dalomból kell
gálatában kell

Még An
haladni elavul
zálásának utj
folyton igazga
az avatikus ál
társadalom ha
helyettesítik.
a társadalmi v

A „B

Törött elu
S rongyos
De más ra
Hiszen szer

Most rajta
Selyem ru
Emlékszel
Tiz kitit et

... Most t
Ha ez is el
Honnan kap
Tudják, hoz

Vagy tán el
Cipóm, kab
De mit ves
A boldog

Egy eszme
Mindezt m
Mindezt el
Eltűnkben

S aztán sz
Útcán meze
S mi hátra
Csokárba, k

S ha megha
Szerelmet k
S a publiku
Pedig debog